

عوامل مؤثر در کشاورزی

ما در سال های گذشته با انواع مواد غذایی آشنا شدیم. حفظ حیات و تلاش برای زنده ماندن از اولین تلاش های انسان است. بنابراین غذا یکی از نیازهای اولیه ی انسان است. امسال در مورد یکی از عمده ترین فعالیت های تامین غذا اطلاعات کاربردی زیادی یاد می گیریم.

ما بخش عمده ای از غذای خود را از راه کشاورزی به دست می آوریم. کشاورزی سه مرحله عمده دارد: کاشت، داشت و برداشت. آیا می توانید بگویید منظور از هر مرحله چیست؟

اکنون فعالیت (۱) کتاب را انجام دهید.

برای مثال: ما برای کاشتن سیب زمینی به خاک خوب، آب، نور خورشید، کود، بیل، سرمایه، و... نیاز داریم.

آیا اگر از بین مواردی که در فعالیت (۱) بیان کردید یک یا چند مورد نباشد کار

کشاورزی مختل می شود؟ دلیل پاسخ خود را توضیح دهید.

چه عواملی در کشاورزی موثرند؟ ۱- عوامل طبیعی ۲- عوامل انسانی

عوامل طبیعی

آب و هوا

هر محصول با یک نوع شرایط آب و هوایی سازگاری دارد. درخت خرما در مناطق گرمسیری رشد می کند و نمی تواند سردی هوا را تحمل کند. سیب زمینی گیاهی سردسیری است. برنج به آب و هوای معتدل و مرطوب نیاز دارد. آب و هوا در کشور ما متنوع است و به همین دلیل محصولات مختلفی در کشور به دست می آید.

خاک

همه ی زمین ها قابل کشت نیستند. بخشی از کشور ما را کوه های بلند و مرتفع پوشانده است. زمین های پرشیب و سنگلاخ برای کشاورزی مناسب نیستند. خاک های آهکی یا نمکی در نواحی خشک، استعداد کشاورزی ندارند. اما از دشت های هموار یا جلگه ها که خاک های آبرفتی و حاصلخیز دارند، می توان محصول فراوان به دست آورد.

آب

آب مورد نیاز کشاورزی از آب باران و رودها تأمین می شود. در بعضی نواحی هم آب های زیرزمینی را از راه کندن چاه یا قنات به مزرعه ی کشاورزی هدایت می کنند. بخش وسیعی از کشور ما در منطقه ی خشک و نیمه خشک قرار دارد. کشور ما جزء کشورهای کم باران جهان است (متوسط بارندگی سالانه ی ایران حدود ۲۶۰ میلی متر و متوسط بارندگی جهان حدود ۸۰۰ میلی متر است).

عوامل انسانی

ابزار و وسایل

به ابزار و وسایل مخصوص کشاورزی برای شخم زدن، آبیاری، درو کردن، کندن علف های هرز و ... نیاز داریم.

نیروی کار

به افرادی نیاز داریم که مهارت دارند و می توانند کارهای مربوط به کشاورزی را انجام بدهند؛ مانند کشاورز، آبیاری، مهندس کشاورزی و ...

مواد

به بذر، کود و سم نیاز داریم.

سرمایه

باید پول داشته باشیم تا مواد و ابزار مورد نیازمان را بخریم. البته اگر سرمایه ی ما کم بود، می توانیم با دیگران شریک شویم یا وام بگیریم.

فعالیت (۲) و (۳) را انجام دهید.

همانطور که در کتاب بیان شده و با تکمیل نمودار نیز به این نتیجه رسیدید؛ عوامل موثر در کشاورزی به دو دسته عوامل طبیعی و عوامل انسانی تقسیم می شوند. از بین عوامل طبیعی به آب اشاره کردیم و خاطر نشان شدیم که در بعضی نواحی هم آب های زیرزمینی را از راه کندن چاه یا قنات به مزرعه کشاورزی هدایت می کنند. شاید برخی از شما از نزدیک چاه یا قنات دیده اید، نمونه هایی از تصاویر چاه و قنات را مشاهده کنید.

قنات

چاه

نکته

با انجام فعالیت (۲) در واقع توانستید مطالبی که بیان شده بود را جمع بندی کرده و به صورت

کاربردی در موقعیت جدید نشان دهید.

راهنمای والدین

یکی از غذاهای محلی را انتخاب کنید و موادی که در آن به کار رفته شده و نحوه

ی پخت آن را برای فرزندتان به صورت عملی نشان داده و به زبان ساده توضیح دهید.

بدانیم

شرایط جغرافیایی یک منطقه در شکل گیری محصولات کشاورزی آنجا بسیار

تاثیرگذار است و به تبع آن رژیم غذایی مردم یک منطقه هم از آن سرچشمه می گیرد.

به راستی میوه های کشور ما خوش طعم هستند. ما ترجیح می دهیم میوه های ایرانی بخریم و بخوریم.

چون ایران کشوری آفتابی است، میوه ها و سبزیجات آن نسبت به بسیاری از کشورهای دیگر، خوش عطرتر و خوشمزه تر است.

نکته

علاوه بر عطر و طمع، با مصرف محصولات ایرانی، از تولید کننده های هم وطن خودمان

حمایت می کنیم.

ارزشیابی

۱- یک مورد از اخباری که تاکنون از روزنامه، تلویزیون و یا ... دریافت کردید که مربوط به عوامل موثر در کشاورزی است بنویسید و مشخص کنید که مربوط به کدام یک از دو عامل اشاره شده در کتاب است.

(باز پاسخ)

هجوم آفت در مزارع سیب زمینی در استان اردبیل، خسارات زیادی به محصول کشاورزی وارد نمود. (عامل طبیعی موثر در کشاورزی)

۲- آب مورد نیاز کشاورزی از کجا تامین می شود؟

از آب باران و رودها تامین می شود. در برخی نواحی هم آب های زیر زمینی را از راه کندن چاه یا قنات به مزرعه کشاورزی هدایت می کنند.

۳- عوامل موثر انسانی در کشاورزی را بنویسید.

نیروی کار، ابزار و وسایل، سرمایه و مواد